

[Ove Jensen]

Alle de forskellige vedvarende energianlæg har mindst ét fællestræk: de er alle urentable, og selv om der er blevet givet store statstilskud, er de stadig væk urentable. Det har de været selv under de høje oliepriser, som vi har haft nu i mange år, og derfor bliver de naturligvis endnu mere urentable under de faldende oliepriser, som vi har nu. Der er selvfølgelig ingen, der ved, hvordan det går fremover, men der er i hvert fald meget, der tyder på, at der også fremover vil være en meget lavere oliepris.

Det forekommer ærlig talt ikke særlig fornuftigt først at bruge en masse penge på et dyrt naturgasprojektanlæg – jeg har lige læst, at det har kostet staten 20 mia kr. nu, og de penge har vi altså brugt – og dernæst bruge en masse penge på nogle vedvarende energianlæg, som ingen effekt har. Var det 0,7 pct. af forbruget, der kommer fra dem? Det er jo helt uden betydning. Nu vil man til at øse endnu flere penge i det, selv om forrentningen bliver endnu dårligere fremover med de faldende oliepriser. Derfor er vi i fremskridtspartiet i hvert fald modstandere af alle de tilskud, der skal gives til disse vedvarende energianlæg, og vi vil også stemme imod begge de dagsordensforslag, som er fremsat, idet de jo begge går ud på, at der skal ydes betydelige statstilskud.

At det er en dårlig forretning med de forskellige vedvarende energianlæg, kan man få illustreret, hvis man spørger de landmænd, som har fået installeret en sådan vindmølle. For det første har staten jo betalt en stor del af udgiften, for det andet er det stadig væk en dårlig forretning, selv om staten har gjort det, men det er jo så moderne at have en vindmølle, og det ser så pænt ud og er ganske hyggeligt, når man står op om morgenen og ser ud ad soveværelsesvinduet, om møllen nu er i gang.

Men det er altså kun de velstillede, som kan tillade sig et sådant projekt. Efter at staten har betalt en stor del af det, kan de tillade sig en sådan luksus. Enhver, som tænker i økonomiske baner, kunne ikke drømme om at bygge en sådan vindmølle.

Så er der talt meget om, at det skulle være så godt for miljøet med disse vedvarende energianlæg. Det vil jeg godt tillade mig at sætte et meget stort spørgsmålstegn ved. F.eks. halmen. Flere ordførere har været inde på, at der er nogle mægtige reserver dér, som

skulle være vedvarende energi, og så er der det miljømæssige.

Det er sådan, at på de 14.000 gårdbrug, hvor man har lavet et halmfyrianslæg, ligger dyrene i snavs og møg, fordi halmen skal bruges til fyret. Det kan vel ikke være særlig fremmende for miljøet. Den halm, vi avler på de danske marker, er beregnet til husdyrene. Den skal omsættes gennem husdyrene og tilføres marken igen sammen med husdyrgødningen, og de steder, hvor man ingen husdyr har, skal halmen snittes og pløjes ned. Det er også med til at forbedre miljøet, fordi det binder kvælstoffet og giver en mindre nedsivning af nitrat. Det er også et af de problemer, som er stærkt fremme i øjeblikket. Altså vil jeg påstå, at den ændrede anvendelse af halm gennem halmfyrianslæg – hvad enten det så er gårdbrug eller større værker – sammenlagt betyder en meget alvorlig forringelse af miljøet, samtidig med at det går ud over dyrenes velfærd og trivsel.

Så har der været talt om biogasanlæg. Nu er det da heldigvis i sin vorden endnu, men det er jo nøjagtig samme forhold, der gør sig gældende med biogas. Der er ikke lavet et eneste anlæg, der er rentabelt, og jeg vil vove den påstand, at der ikke findes ét medlem her i folketinget, der kan pege på én eneste udtalelse fra folk, som har forstand på det, som går ud på, at der kan opstilles et biogasanlæg, som vil være rentabelt fremover.

Man skal endelig ikke tro, hvis vi vender os til det med miljøet igen, at alle problemer med gylle og andre ting er løst ved biogasanlæg, overhovedet ikke. Gyllen lugter jo stadig væk, selv om den har været igennem et sådant anlæg, og det vil i hvert fald aldrig nogen sinde blive rentabelt med et sådant biogasanlæg på et mindre brug. Der kan måske blive tale om det i de allerstørste husdyrbrug, vi har, eller hvis man kører det sammen i nogle store anlæg, men så skal man til at ligge og køre rundt med al den gylle på vejene. Det kan da i hvert fald ikke være en miljøfremmende foranstaltning.

Og hvad er der så tilbage? Ja, så er der flis, træaffald, men det er der ikke noget nyt i. Siden arilds tid har man jo brugt at brænde træaffald, og det er ganske naturligt at fortsætte med det, men alt det andet mener jeg er en stor misforståelse.

Energiministeren (Enggaard):